

egunekoa

Alima Boumediene-Thiery, Alain Krivine eta Giuseppe Di Lello Finuoli

(Frantziako Berdeak, Frantziako LCR eta Italiako PRCko europarlamentariak. Askatasunen, Herritarren Eskubideen, Justiziaren eta Barne Arazoen Batzordeko kideak)

Europako Batasuna: salbuespen egoerarantz?

Talka jasanezineko une batean, Bin Ladenek lortu du izutzea ez bakarrik multinazionalak edo ordena neoliberalaren aldeztailak, baizik eta jende xehea ere bai. Eta okerragoa dena, aitzakia eman die gobernuak, botere publikoei edo patronari inoiz ez bezalako neurri zapaltzaile saila onarrazteko eta milaka lanpostu kentzeko.

Europako Parlamentuak ere lagundu du jazarpen horretan, ordena moral eta poliziala indartze aldera. Ordu gutxiren tartean, CIAk «terroristatzat» jotako hogeita zazpi erakunderen diru kontuak izoztearen alde egin dezala eskatu diote, inongo froga edo justifikaziorik gabe, ez bada erakunde horrek dudarik gabe merezi duen erabateko konfiantza. Berrogeita lau diputatuk bakarrik egin diote uko horrelako konfiantzazko botoa emateari «terrorismoaren» inguruan hain ikuspuntu berezia duen agentzia baten alde. Izan ere, ez al du CIAk berak aldatu Estatu Batuetan bisa lortzeko galdetegian ageri zen «Komunista al zara?» galdera sonatua «Terrorista al zara?» galderarekin? Dudarik gabe, sinonimo ordezkatzeko hutsa...

Bizkor ibili dira, kontuan hartuta Europako Parlamentua inoiz ez dela arduratu banku-sekretua den bezain auzi garrantzitsuarekin edo paradisu fiskalekin. Presa larregi, zeren eta Kontseiluak, handik egun batzuetara, erabaki

zuen azken batean itxurosoagoa zela Nazio Batuen Erakundeak eginiko zerranda erabiltzea, eta ez CIAk egindakoa.

Boto kontaketa bukatu ahala, Askatasunen Batzordea bildu zen Europako Batzordearen «proiektu zabal bat» eztabaidatzeko eta zuzentzeko. «Terrorismoaren», horren agerpen eta delitu moduen eta zigorren definizio komunitarioa proposatzen zuen proiektu horrek. Dokumentua aste honetan bertan onartu du Europako Parlamentuak osoko bilkuran, eta, horrenbestez, Europako Batasuna luzaroan salbuespen egoeran izango da. Hala, bada, hemendik aurrera denok «terroristatzat» hartuak izateko arriskua dugu.

Proiektuaren osagai funtsezkoena 3. artikuluko lehenengo paragrafoa da: «Estatu kide bakoitzak behar diren neurriak hartuko ditu ondorengo delituak arau-hauste terroristatzat jo daitezen; delitu horiek bere legedi nazionalaren arabera zehaztuko ditu, eta izango dira pertsona edo talde batek nahita egindakoak herrialde baten edo batzuen kontra, edo haien erakundearen edo herritarren kontra, bertako egitura politiko, ekonomiko edo sozialak mehatxatzeko, kalte larria egiteko edo hondatzeko helburuarekin».

Ez gara auzia puzten ari. Antikapitalistak garen aldetik, beti egon gara gure herrialdeetako «egitura politiko, ekonomiko eta sozialen» aurka, eta

haien borrokatzen saiatzen gara «talde» gisako ekintza kolektiboaren bidez. Bai, errudun gara botere antolatuek ahuldu izan dituzten mobilizazio handietan parte hartzeaz; adibidez, 1995ean Frantziaren izandakoan. Eta duela gutxi, Nizan eta Genoan *egitura ekonomiko eta sozialak mehatxatu* ditugu: Munduko Merkataritza Erakundea (MME), Nazioarteko Diru Funtsa (NDF) eta Mundu Bankua.

Are okerrago, «instalazio publikoak edo gobernuenak, garraiobideak, azpiegiturak, leku publikoak... legez kanpo okupatu» izan ditugu (3. art., f paragrafoa); Seine-Saint Denisko paperik gabeko emigranteekin batera, Saint Denisko lehengo komisaria hartu genuen; horren aurretik, Moulinex-eko langileei beren fabrika okupatzen lagundu genien, eraispenera eragoztearren... Oraindik larriagoa dena, aireportuak geldiarazi ditugu, paperik gabeko emigranteak egotz ez ditzaten; atxikitze zentroak hartu izan ditugu, baita hutsik zeuden etxeak ere, etxerik gabekoei ostatu ematearren.

«Pertsonak, ondasunak, animaliak eta ingurumena arriskuan jarri» izanak (3. art., h paragrafoa) larritu egiten du gure okerra. Onartzen dugu Nekazarien Konfederazioko militanteei lagundu diegula OGM Genetikoki Eraldatu-

(Hurrengo orrialdean jarraitzen du)

zutabea

Maritxu Lopepe

Gai baten bila

Gaurko zutabearendako gai baten bila nintzelarik, gertakari batzu pasatu zaizkit burutik. Ez nekien zeinek zuen gehienik merezi aipatzea.

Hautatu behar ote nuen joan den ebiakoitze-ko manifestazioa? Eta bereziki beltzez beztituak ziren Baionako karrikak. Alabaina, zazpiehuneko goiti polizi bilduak ziren elkarretaratze pazifiko baten kariatara. Kabale errabiatuak irudi zuten, tinki-tinkiak bildurik zirela burdinazko hesi handi batzuen gibelean. Debaldeetan etorriak, Baionako hiritarrak zituzten izuarazten. Gai honek ez zuela luzapenik merezi iruditu zait. Azken egunotan bizitu dudana beste gertakari ohargarria Baionako auzitegian plazaratu da. Aldi bat gehiago emazte epaile zorrotzek ez dute xantza handirik utzi beren aitzinean aurkeztu direnei. Horietarik bat, ebasketa andana bat egin zituen hiesadun toxikomanoa. Usaian bezala pedagogia guti plantatu du prokuradoreak. Ebasketari, droga erabiltzeari, eta bere eritasunari aurre egiteko manera egokiena hiru urte presondegi egitea zela adierazi dio doi-doi xutik zegoenari.

Honetaz ere zutabea betetzea mingarriegi iruditu zait, gainera salatzeaz gain besterik deus egiten ahal ez delarik. Gai alaiagoen atzemateko nekezia guziz handiagoak izan ditut. Bertsolaritza jin zait burura. Gure lurraldeko bertsolariak hurbiletik segitzen ditugu, eta finalera hel ditzeten esperantzaz beterik gaude. Pozten gaitu, gainera, ikusteak bide berdinean segitzeko gai daitezkeela laster Miren Artetxe edo Mizel Mateo bezalakoak, eta beste zenbait. Gai honek luzapena merezi zukeen hain segur. Baina beste baten bila segitu dut, hala ere. Kanpora begirata konturatu naiz lehiaketa gogor baten lekuko ginela. Arbola guziak larrazkena egin ahala iraunarazteko indar gaitzak gauzatzen ari dira. Horitik gorri ilun arte, jantzi desberdinak zabalitzen dituzte, bakoitzak bere edertasuna nagusiarazi nahiz. Gehiago poeta izan banintz, beharbada azken gai honi lotuko nintekeen. Baina ez naiz aski trebea, eta gainera lekuri ez dut gehiago.

seiko urrea

Mattin Irigoien

Bosgarren hipotesia

Ikastolako guraso batek erran dit bosgarren hipotesi bat falta zuela ene iragan asteko artikulua. Potentzialaren (%56) eta eskaintza efektiboaren (%20 inguru) arteko desoreka horrek denak hazkatzen gaitu. Euskaraz edo/eta euskararekin litekeen irakaskuntza sistema bat hobets lezaketen guraso kopuruaz ari naiz (zuetarik batzuek segitzeko zailtasunak bazenituzte edo...).

Hasteko, geure euliak besteen buzta-nekin haizatu nahi ditugu, hoberena besteen bizkar emanez ahalaz. Gero, ez baikara satisfos, kausaren beste esplikazio bat bilatzen dugu...

Lagunak erran dit: «Ez ote da gurea, bere gain har lezakeen klase sozialaren

mugara heldua?». Bestela erranik: nahiz eta hizkuntzak jendea agradatu, ez du eskola hautuaren pausoa hizkuntzaren arabera egiten, ghettoaren irudia larruari loturik baiteramaio guaiari! Bestela erranik oraino, ez ote da apaiz-ondo edo *enbata* izan behar holako hautuen egiteko? Edo burges inteligente!?

Nik ez dakit honek nolako jarraipena dukeen. Haatik, zailtasunak izan badira orain arte, geroan ez dira molde berekoak izanen!

Iraultzaren kultura eta iraultza kulturalaren aroa bukatu dela ematen du. Gaurkoa masa kontsumo edo bakartasun kolektiboen garaia dela dirudi. Mundua elkarrekin alda dezakegula nekez sinesten da pratikan. Hurbileko komuni-

tatea desegina baino gehiago gaintutua da. Gure iparraldean mundu ttipi bat baikara, rolak banatuak dira lehen begi kolpetik, eta horrela funtzionatu arren, mundu ttipiko begirada ez du ja baldintzatzen bakoitzaren bizia. Konpentsazio jarrerek eragin gehiago badute (*Loft story*, *Téléthon*, kirolek...).

Posible da ondoko urteak urte latzak izatea. Haur sortze tasa apalaren ondorioz, euskaraz eskolatu haur kopuruak behera egitea gerta liteke. Menturaz, gure eskola ereduak galdegiten duen militantzia eta diru inbertsioaren egiteko gai den gurasorik ez delakotz izanen... Gure sistema, klase sozial ertainaren diru eta denbora inbertsio ahalen gainean finkatua delakotz. Dakigu globalizazioaren ondorioetarik bat klase sozial honen xuhurtzea izanen dela, muturren haztea ararteko ekileen kalteetan!

Seigarren hipotesia: kausitzen dugu %56en martxan ezartzea eta haur elebidunen kopurua efektiboki sinbolikotik ateratzea (seigarrena lizunkeria zen ez?)!

kornerra

Mikel Elorza

Musikaz blai

Olariagak atzo aurreratu bezala, doinu-dator politikagintza, denek ere kontzertua hizpide. Denek? Ez, Espainiako telebista publikoko albistegi inportanteenak notizia nagusia haxe izan zuen: George Harrison *beatlearen* heriotza. Eta pop-az eta popaz luze ibili ondoren, Eusko Jaurlaritzaren Konstituzioaren aurkako eskariez (sic) jardun zuen; kontzertuaz, alegia. Auzia nola amaitzen den ikusteko jakin-mina dut, jakin-min *gaixtoa*. Izan ere, duintasun eta autonomia sakratuaz batera oraingoan euroak ukitu dizkiote Eusko Jaurlaritzari, *ergo* EAJri, eta ea zein jarrera hartzen duen. Hitzetatik ekintzetara... Noski, sobra dakit EAEko herritar orori eraso egin digutela; oso serioa dela; PPren estrategian kokatu beharra dagoela... Espainiako Gobernuak erabaki *arduratsua* nola esplikatzen duen entzutea nahikoa izan da: esplikazio osoa *desafinatuta* dago.